

SCHAMINÉE <<

Eigendom

Deze maand komen de acht poollanden in de Arctische Raad bijeen om te praten over de toekomst van de Noordpool. Steeds meer landen hunkeren naar zeggenschap over het gebied en denken zo een graantje te kunnen meepikken als het gaat om de exploitatie ervan, bijvoorbeeld van de bodemschatten. Wie mogen meepraten, van wie is de smeltende ijskap eigenlijk?

Eigendom en bezit, het zijn onderwerpen die de gemoederen al lang bezighouden. Thomas van Aquino stelde in de dertiende eeuw dat particulier eigendom een verantwoordelijkheid met zich meebrengt, een zorg garandeert. Gemeenschappelijk bezit leidt gemakkelijk tot misbruik en uitputting, een proces dat later de *Tragedy of the commons* is gaan heten. Denk aan de overbevissing van oceanen en de vervuiling van lucht. De Engelse filosoof John Locke (1632-1704) verbond het begrip eigendom aan arbeid. Hij stelde dat God de wereld aan de mens heeft gegeven in gemeenschap, maar het werk dat hij met zijn handen verricht is van hem. Met andere woorden: een boom is van iedereen, maar maak je er een tafel van, dan is die van jou. Al deze theorieën ten spijt gaan mijn gedachten toch vooral uit naar de beroemde rede van Chief Seattle uit 1854. Hoezo eigendom, hoezo bezit? Zijn toespraak was een reactie op de vraag van de Amerikaanse regering om het land van de Duwanish-indianen te kopen. *Maar kan dat wel?* hield Seattle zijn blanke toehoorders voor. *Als wij zelf de prikkeling van de lucht en het kabbelen van het water niet kunnen bezitten, hoe kunt u het dan van ons kopen?* Hebben we dan niets geleerd? **Joop Schaminée**